

Eierwarmer met halsband

Zo af en toe keek ze naar beneden. Nog steeds geen beweging te zien. Dan toch nog maar een tijdje rustig blijven zitten. Duurt het nog lang voordat een peuterend snavelkje van een piepend jong het ei probeert open te breken? Toch nog te vroeg om nu al de lente te vieren? De eieren van de Canadese gans liggen er in ieder geval warmpjes bij.

Mensen houden al langere tijd van ganzen. We hielden witte boerenganzen, die ons onder andere dons en veren leverden. Wilde ganzen kwamen hier vooral in de winter op bezoek. Boeren mopperden, omdat het leek alsof heel het ganzenvolk uit Scandinavië en Noord-Rusland in onze rijkere graslanden kwam overwinteren.

De laatste jaren is niet de hoeveelheid wintergasten sterk veranderd, maar wel de hoeveelheid ganzen die hier komen overzomereren. En de vreemdste eend in de bijt is de Canadese gans die oorspronkelijk uit Noord-Amerika komt. Het is een flinke vogel met een bruingrijs lichaam en een donkere kop en hals. De grote witte nekvlek valt erg op. In Groot-Brittannië voerde men hem enkele eeuwen geleden in om lekker op te jagen. Vanaf zo'n 90 jaar geleden is dat idee overgenomen door de Scandinavische landen. Rondzwervende vogels veroverden uiteindelijk Nederland en in 1974 broedde de Canadese gans hier voor het eerst. De dieren verschenen in vochtige en moerasachtige gebieden, zelfs midden in de stad.

Canadese gans (foto Ad Kolen)

De strijd om het eerste broedgeval in Tilburg werd in 2005 door de Dongevallei in de Reeshof gewonnen. Nu zijn er al zo'n 50-60 paartjes, die een flink nest maken, bekleed met een dikke laag donsveertjes. Het is een zacht bedje voor de vier tot zeven eieren die het vrouwtje legt. De natuurlijke broedstoof blijft net iets minder dan vier weken in werking. Hoewel een man wilde eend na de paring niet meer naar het vrouwtje omkijkt, staat de Canadese ganzenman bij het nest op wacht. Als alle jongen binnen een dag uit het ei zijn gekropen, wandelen ze met moeders mee over het gras of ze gaan lekker een stukje zwemmen.

Het broedsucces is groot. Door heel wat straten in de Reeshof lopen en vliegen de luidruchtige en flink poepende vogels. Je hoort ze al van verre aankomen. Een enkele vos heeft de smaak flink te pakken en smult van een gans of ganzenkuiken. Hij kan in zijn eentje de groei van het aantal ganzen niet remmen. De mens probeert dat wel en haalt uit de ganzennesten de meeste eieren weg. Een of twee laten ze liggen, zodat moeder de gans geen nieuw volledig legsel start.

We weten nog weinig over de Canadese ganzen in onze omgeving. In Tilburg duiken ze op allerlei plaatsen op; nu weer vier stuks op de vijvers bij Station Universiteit. Om te weten waar ze telkens uithangen, zijn o.a. in de Reeshof ganzen geringd. Ze krijgen twee ringen: een aan de poot en een groene om de nek. Op die halsband staat een code, die bestaat uit 3 hoofdletters: de beginletter staat horizontaal en de 2 andere letters haaks daar onder. Zie je ergens in Tilburg een gans hiermee rondzwemmen of rondstappen, noteer dan de code en de datum en plaats (straatnaam). Mail dit door naar Guido Stooker (gstooker@live.nl) en je krijgt bericht terug over de levensloop van die gans.

Ad Kolen en Guido Stooker zijn beiden lid van de KNNV, een natuurvereniging in Tilburg. Zij tellen al jaren de aantallen overwinteraars en broedparen van de Canadese gans in onze stad. Mochten ze met de paasdagen weer uitgeteld thuis komen, dan kunnen ze hopelijk genieten van een vers geraapt en welverdiend, gebakken ganzenei.

Rob Vereijken
maart 2018